

AURORA, MINN.

Luin Toverittaresta, että sinne saa kirjottaa, niin minä ihastuin ja aloin kohta kirjottaa.

Minä olen neljännessä luokassa ja olen käynyt kaksi vuotta koulu, ja osaan jo puhua ja kirjottaa tämän maan kieltä. En ole ollut kuin kaksi vuotta tässä maassa. Olen neljäntoista vuoden vanha. Koulussa luen kymmentä eri oppikirjaa. Pidän enemmän lukuharjoituksista ja laskenosta.

Kävin Suomessa kansakoulua jo neljänteen luokkaan asti. Paljon paremmin tykkään käydä amerikalaisessa koulussa kuin Suomen koulussa.

En uskalla ensi kerralla kovin pitkästi kirjottaa, mutta lisään seuraavalla kertaa.

OLGA GRÖNLUND.

SAN FRANCISCO, CAL.

Rakkaat Toverittaren pikkukujat, ja erittäinkin orvot, sillä minä olen myös orpo. Jäin kahdeksan vuoden vanhaksi kun armas äitini kuoli. Vaikka tämä tapahtui Suomessa, niin muistan, kun rakas äiti viimeiset lupaukset meiltä kunnalta lapseltaan otti. Meitä oli neljä tyttöä ja kaksi poikaa, joista toinen on saanut seurata äitiä.

Niin kovaa on orvon elämä, että toivoimme saavamme kaikin seurata äitiä kun emme häntä enään takasin saaneet. Kun hän makasi laudalla kamarissa, niin me lapset kävimme puhuttelemassa häntä kutsuen rakasta nimeä, vaan ei äitimme enään kuulut. Ja voi kuinka tyhjä se koti oli, kun äitimme vietiin pois ja kätettiin maahan.

Kyllä tämä kapitalistinen järjestelmä on hirvittävä, kun se niin suuren surun meille tuotti. Jos äiti olisi saanut oikean hoidon, oikealla aikaa, niin olisi meille rakas äitimme säilynyt silloin, vaan kun oli pitkä matka lääkäriin, ei voinut sairasta niin kylmässä ilmassa sinne vieta, eikä lääkäri lähtenyt isän rekeen, kun ei ollut rahaa niin paljon, kuin lääkäri vaati. Ja niin me saimme turvaantua johonkin puoskarimukseen, joka ei ymmärtänyt hoitaa oikein.

Nyt ystävät pienet, hyvästi!

ANNU.

— Tiedätkö kuinka monta Toveritarta tulee paikkakunnallesi? Tuleeko niin monta kuin on suomalaista naista? Muista velvollis-

Sotilaslasten kohtalosta

(Jatk.)

Me kuljimme pitkin koridooria ja minä katselin kuinka hänen pitkä musta tukka hulmuili kun hän käänti päänsä oikealle tai vasemmalle. — Tulimme viidennen ja neljännen luokan huoneeseen ja hän avasi ison haapin jossa säilytettiin tyttöjen käsitöitä.

— "Valitse tuolta mieleiset sukut itsellesi," hän sanoi, ja minä aloin penkoa.

Hän äänetönnä hymyillen ojensi minulle erään punaisen sukkaparin.

Tämähän on myöskin köyhän leimaa," minä vastasin. Hän nauroi ääneen ja antoi ylähyllältä mustat hyvin sievät sukut.

"Näitä ei kukaan tiedä, luulevat, että olet ostanut kaupasta, kirjoita tuohon nimesi, sillä nyt ei ole mikään käsitöiden jako aika."

Minä kirjoitin nimeni ja hän myöskin jotain. Kiitin häntä johon hän ei vastannut mitään vaan huuliaan pureskellen jäi seisomaan avonaisen kaapin eteen. Minä luin hänen silmistään enemmän kun pitkä sanain tulva olisi voinut minulle tulkita.

VI.

Saavuin kotia. Nuorin sisareni, jota aina vaivasi ankara päänsärky oli siteissä ja pesi keittiön lattiaa. Vanhin sisar seisoit tuolla ja lapiolla pani leipää uuniin. Työ ei tahtonut onnistua ja harmien kyyneleet hiiluivat silmistään minulle tervehdykseksi. Kamarissa makasi äiti sairaana. Hän oli käynyt kumarrusmatkoilla saadakseen ensi kuussa sen kielletyn neljä markkaa. Oli saanut mielensä katreitetuksi, vaikka se raha kyllä luvattiin antaa, mutta ei sydämensä kesänyt ja hän sai sydänkoltauksia. Tämöinen oli siis tämänkin jouluaatto. —

VII.

Me lauloimme "Jumala keisaria siunaa" juuri tyttökoulun juhlasalinlavalla. Minä seisoin keskellä eturivissä liikutin huuliai vaikka en uskaltanut laulaa.

Minä en ajatellut lainkaan laulua vaan katsoin tuota suurta ihmisjoukkoa, jonka etumaisena värinä oli tyttökoulu ruskea, puku sitten kiiltoappien realilyseon puku ja sen takana monivärinen kansakoululasten kirjava vaatetus. Salin seinustalla istui opettajia parvittain ja tyttökoulun rehtorien kultasankaiset sil-

mäläsit kiiluivat tuolla, joiden takaa välkkyi julma, tulinen katse.

Hällä oli kynä ja paperilappu kädessään ja hän silloin, tällöin kirjoitti jonkun sanan. Aivan eturivissä edessäni istui valkottainen kauppiaan tytär ja supatellen toverilleen koitti nauraa tehtyä naurua. Hän oikoi hihajaan, silitti kaulusta ja viimein

kääri nenälän käsivartensa ym pärlille niin, että se näytti aivan samanlaiselta hihalta, joka oli ollut leningissäni. Sitten hän väänsi puhdasihoiset kasvonsa ilkeään irviin ja teki torjuvan eleen. Vierustoverinsa purkahti nauruun ja he saivat opettajalta maistutuksen. Tuon tytön äiti kuului rouvasväenhyväntekeväisten joukkoon ja oli hän mahtava mielestään nyt tuo tyttö.

Tytöt kääntyivät hiljalleen riivi toisensa perään puolittain taak

(Jatkoa kuudennella sivulla.)

Lasten Joulu 1915

LASTEN JOULU tänä vuonna on runsaampi sisältöinen ja monipuolisempi kuin mitä se vielä koskaan ennen on ollut. Sisällöstä mainittakoon:

Hilja Pärssiseltä kertomus "Sadun poika" ja runo "Lapin pojat".

Klaudie Parkkoselta lasten näytelmä "Köyhän lapsi" ja runo "Sisarukset".

Mikael Rutaselta runot "Tehtaassa" ja "Orvon suru".

Aino Päiviöltä runo "Äidin silmät".

Minnie E:ltä kertomus "Pojat poliittikka leikkimässä".

Lyydi Korvola-Gratsheffiltä kertomus "Äidin opetus".

Selma-tädiltä kertomus "Uhrien muistolle".

Selma Loukolalta kirjoitus "Kesäkoulut".

Lasten näytelmä "Sota ja rauha".

Lasten opetuksesta Hannassa, Wyo.

Ynnä muuta, ynnä muuta, josta lukija voi nauttia sekä oppia.

Kuvia on Lasten Joulussa, kaunis kansikuva kertomuksesta "Uhrien muistolle". Kuva lasten näytelmästä "Nouseva kosto", näytelty Hannassa, Wyo. ja kuva lasten näytelmästä "Oikealle tielle", näytelty Gardnerissa, Mass. Monessen, Pa., kesäkoulu, Gardner, Mass. kesäkoulu "Lapin pojat" ja "Sadun poika" ja joukko muita kuvia, jotka saatte sitte nähdä, kun tilaatte "Lasten Joulu".

Tässä julkaisussa on lasten iltamissa lausuttaviksi sopivia runoja. Samoin on kertomuksia lyhyitä ja sopivia esitettäväksi ohjelma-umeroina. Näytelmät myös sopivat samoihin tilaisuuksiin.

Lasten Joulu 1915 valmistuu painosta näinä päivinä. Hinta on ainoastaan 15 senttiä. Asiamiespalkkio 20 pros.

Ken tämän julkaisun lapsillensa tilaa, ei kadu kauppaansa, sillä siinä on lukemista ja katselemista sekä lapsille että vanhemmille, nuorille ja vanhoille. Ja parempaa joululahjaa ette voi tuttavillenne ostaa, kuin on Lasten Joulu 1915.

Voidaan myöskin tilata alla olevalla listalla:

Toveritar, Box 99, Astoria, Ore.

Täten tilaan kappaletta LASTEN JOULUA 1915. Maksuksi seuraa mukana dollaria senttiä.

Nimi

Osote